

Erklæring til Ministeriet, men vel at mærke endda en saadan, som ikke blev erkjendt at være fyldestgjørende; Sagen maatte da atter gaa tilbage, og saa kom den igjen ind til Ministeriet den første September med den Erklæring, som saa blev anset for fyldestgjørende, og som blev lagt til Grund for Ministeriets Forslag. Det er min Skyldighed at udtale en Tak til den høitærede Minister, fordi denne Sag ligesuldt er blevet fremmet til Trods for, at den ikke strax kunde komme med paa Finantslovsforslaget, thi efter den juridiske Ret kunde den høitærede Minister jo meget godt have udelukket denne Sag fra Forhandling iaar. Det er ikke slet, og derfor siger jeg Tak for, hvad den høitærede Minister har gjort med Hensyn til denne Sag. Det er vel forsaavidt ligeegyldigt, men det er ikke ligeegyldigt for mig, hvor Skylden ligger, naar man i saadanne Tilfælde skal have mere Uvillighed end ellers. Jeg ønsker, at det maa være klart for Alle, om Skylden ligger hos vedkommende Privatmand eller hos Administrationens Embedsmænd.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Ifjor blev der stillet et Forslag om at bevilge 5,000 Kr. i Livsvarige Understøttelser til en Del Forfatterinder. Dette Forslag blev ganske vist formelt stillet af mig, men det blev stillet efter Opfordring fra det ærede Udvalgs Side og efter Forhandling med det. Naar nu det ærede Thing synes at være bleven mere eller mindre tved af denne Bevilling og vil sætte den ned, gjør jeg ingen Indvendinger derimod, og jeg har ikke fra min Side i Sinde at tage dette Spørgsmaal op igjen. Det, som den ærede Ordfører bemærkede, at Udvalget fordrede, at Ministeren skulde komme til Udvalget for med det at blive enig om den bestemte Person, som skulde have den ledige Understøttelse, gaar jeg ikke ind paa. Jeg har i min Skrivelse til Udvalget ifjor tydelig nok betegnet mit Standpunkt i saa Henseende, og jeg har ikke i Sinde at forlade det. Men som sagt, det er for mig en Bevilling, som jeg ikke har nogen som helst særlig Interesse af at faae. Naar det ærede Udvalgs Flertal iaar vil søge fuldstændig at forandre den bevilgende Myndigheds hidtidige Optræden lige overfor Spørgsmaalet om Tilfud til nye Kirkers Opførelse, maa jeg i høj Grad beklage dette. Den Grund eller den Undskyldning, som den ærede Ordfører gav for den forandrede Stilling, som man nu vil indtage, har Intet paa sig. Der findes nemlig ikke kirkelige

Midler under Administrationen, hvoraf disse Summer kunne tages. Man har sandsynligvis tænkt paa de saakaldte Stiftsmidler: Afdragene fra de rigere Præstefald, som indbetales i de forskjellige Stiftskasser. Men der er virkelig ikke derigennem kommet saadanne store Overskud tilveie, at man af dem kan yde de forlangte 4 Tilfud; næppe nok et eneste af dem. De eneste kirkelige Midler, som ere til Raadighed, ere de Midler, som Statskassen i Begyndelsen af vor konstitutionelle Tid har bemægtiget sig ved Inddragelse af Bispetienderne, og jeg antager, at det er i en Slags Erkjendelse af, at man er gaaet noget vidt, da man inddrog disse Bispetiender, at man hidtil har været villig til, naar der virkelig var Grund dertil, klar for klar at bevilge ikke ganske smaa Summer til forskjellige kirkelige Diemedes Fremme paa Kultusministeriets Budget. Jeg kan ikke tro, at det kan være det ærede Udvalgs Mening, at man vil fuldstændig vende om, forlade den Vej, man hidtil har været inde paa. Jeg maa forbeholde mig at vende tilbage til dette Spørgsmaal, som jeg maa mene har en overordentlig stor Betydning. Der findes, som sagt, ingen kirkelige Midler, hvoraf det er muligt at gjøre disse Tilfud til nye Kirkers Opførelse. Naar Udvalgets Flertal har ment, at Udgifterne til Gradmaaling skulde kunne ned sættes til det Halve, da er dette en absolut Umulighed. Jeg skulde næsten tro, at det ærede Flertal noget har misforstaaet de Oplysninger, der i saa Henseende have staaet det til Raadighed. Den allerførste Del af de 6,000 Kr. vil ikke alene næste Aar, men ogsaa i de følgende Aar gaa med til de Kættelser i de allerede udførte Gradmaalinger, som Udvalget ialtsald er enigt i skulle foretages. Det er ganske vist, at der er Andet at foretage end blot Kættelser i de hidtil udførte Arbejder; det er Meningen at udmaale en ny Grundlinie i Sylland. Jeg tror ikke, at det er Noget, vi kunne undslaa os for; vi ere nu dog en Gang Medlemmer af det civiliserede europæiske Samsund og kunne ikke standse paa dette Omraade. Alle Gradmaalingundersøgelser i de forskjellige Lande staa jo i en absolut Forbindelse med hinanden, og det er en billig Fordring, som de andre Lande kunne stille til os, at vi ikke standse paa den Vej, som man nok kan sige, at vi med stor Vred hidtil have bevæget os paa. Men foruden dette, som i strengeste Forstand kan kaldes Gradmaaling, er der ogsaa Tale om nye Arbejder, som vi heller ikke kunne undslaa os for. Der er fra Thylands Side stillet Forslag til os om at del-